

Što se događa na finansijskim tržištima? HOĆE LI SE TRENUTNI PAD NA FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA NASTAVITI?

Pandemija korona virusa, osim naravno zdravstvenih i društvenih aspekata, negativno utječe i na domaće i na svjetska finansijska tržišta.

Uvedene mjere za sprječavanje širenje virusa, poput ograničavanja radnog vremena, socijalne distance i kretanja te propisane izolacije, svakako će utjecati na značajno usporavanje gospodarstva u kratkom roku. U okolnostima kad su kretanje i fizički kontakt ograničeni, ekonomija je suočena s problemima i na strani ponude i na strani potražnje. To znači da s jedne strane proizvodnja roba i usluga kopni, dok s druge imai i sve manje potražnje potrošača za njima.

Prema izvještaju Međunarodnog monetarnog fonda, gospodarska kriza izazvana koronavirusom mogla bi biti najteža od Velike depresije koja je svijet pogodila početkom dvadesetog stoljeća, a u čak 170 svjetskih zemalja tijekom ove godine će biti zabilježen pad životnog standarda građana. Utoliko, logično je da se kriza iz realne ekonomije preslikava i na finansijska tržišta. Kako

se prihodi kompanija i очekivanja profitabilnog poslovanja smanjuju, a time i mogućnost isplate dividende, dio ulagača odlučuje prodati njihove dionice i vrijednosne papire, što onda konzervativno ruši njihovu vrijednost.

Temeljem tog pada vrijednosti, pada i vrijednost raznih finansijskih institucija ili fonda koje ih posjeduju. Zbog toga se može očekivati da će takvo stanje na finansijskom tržištu potrajati dok ulagači ne budu prepoznali naznake ekonomskog oporavka i poboljšanja poslovanja kompanija.

Specifičnost ove krize jest velika neizvjesnost uslijed velikog broja faktora koji utječu na nju

i koji je uzrokuju, a odnose se na same osobine koronavirusa, te mogući pronalazak lijeka ili cjepiva ili „zamor“, odnosno nestanak virusa nakon mutiranja. Sve to uzrokuje veliku nestabilnost na tržištima, pa, na primjer, nije čudno da je u petak, 17. travnja, tržište dionica u Europi i u svijetu imalo još jedan jako pozitivan dan, jer se tog dana pojavila vijest o novom učinkovitom lijeku.

To ipak nije sprječilo daljnji pad cijena nafte, pa je tako barel sirove WTI nafte na američkom tržištu tog dana pao na 18 dolara. Drastični pad i rast cijena na tržištima izmjenjuju se svakodnevno, što zapravo prikazuje nedostatak pokazate-

lja koliko će pandemija utjecati na ekonomiju. S druge strane, činjenica je da središnje banke diljem svijeta ulažu ogromne napore u vidu monetarnih poticaja kako bi ublažile negativne utjecaje krize. Jednako tako, nacionalne vlade država koje su pogodjene ovom krizom, uz brigu o svojim zdravstvenim sustavima, formiraju pakete pomoći svojim ekonomijama u obliku fiskalnih poticaja i olakšica. Nadalje, zemlje u kojima se virus pojavio na početku pandemije, uspješno su zaustavile njegovo širenje, barem unutar svojih državnih granica. Dakle, postoje činjenice koje svakako ulijevaju dozu optimizma i velika volatilnost na tržištu kapitala pokazuje kako se kod ulagača sklonost riziku mijenja na dnevnoj, a ne tjednoj bazi. Tako će vjerojatno i ostati sve dok se ne pronađe rješenje za pandemiju koronavirusa i svi ulagači i štediše to trebaju uzeti u obzir prilikom svojih odluka u idućim mjesecima.

O ovim i sličnim pitanjima raspravlјat ćemo i u našim ostatim tekstovima u okviru forme: „Pitanja i odgovori“.